

**INFORMACJA
GOSPODARCZA**

**INFORMACJA
KREDYTOWA**

**SYSTEM WYMIANY INFORMACJI
O ZOBOWIĄZANIACH PIENIĘŻNYCH**

Beata Bińkowska-Artowicz

MONOGRAFIE LEX

LEX

a Wolters Kluwer business

INFORMACJA GOSPODARCZA INFORMACJA KREDYTOWA

SYSTEM WYMIANY INFORMACJI
O ZOBOWIĄZANIACH PIENIĘŻNYCH

Beata Bińkowska-Artowicz

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2014

Stan prawny na 1 września 2014 r.

Recenzent

Prof. dr hab. Zbigniew Ofiarski

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne

Dagmara Wachna

Łamanie

Wolters Kluwer

Układ typograficzny

Marta Baranowska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ

Więcej na www.legalnakultura.pl

POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2014

ISBN 978-83-264-3443-3

ISSN 1897-4392

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przykopowa 33

tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów / 9

Wstęp / 15

Rozdział I

Informacja / 19

1. Pozaprawne pojęcie informacji / 19
 - 1.1. Cechy informacji / 23
 - 1.2. Dostęp do informacji – zagrożenia i ochrona / 31
2. Informacja w prawie / 42
 - 2.1. Informacja publiczna / 55
 - 2.2. Rejestry publiczne / 60
 - 2.3. Informacja o zobowiązaniach pieniężnych / 70
3. Podsumowanie / 72

Rozdział II

Informacja gospodarcza / 76

1. Podmioty uczestniczące w przetwarzaniu danych stanowiących informację gospodarczą / 89
 - 1.1. Biuro informacji gospodarczej / 94
 - 1.1.1. Charakter prawny reglamentacji działalności gospodarczej prowadzonej przez biura informacji gospodarczej / 95
 - 1.1.2. Biuro informacji gospodarczej jako administrator danych osobowych / 112
2. Prawa i obowiązki podmiotów przetwarzających informacje gospodarcze / 119
3. Zasady przetwarzania informacji gospodarczych / 136
4. Podsumowanie / 157

Rozdział III

Informacja kredytowa / 162

1. Informacja kredytowa jako wyjątek od ustawowej zasady tajemnicy bankowej / **163**
2. Cel instytucji tworzonych na podstawie art. 105 ust. 4 pr. bank. / **178**
3. Zasady przetwarzania danych składających się na informację kredytową / **190**
 - 3.1. Zakres podmiotowy / **191**
 - 3.2. Zakres przedmiotowy / **199**
 - 3.4. Zakres czasowy / **210**
4. Wymiana informacji pomiędzy podsystemami / **213**
5. Podsumowanie / **217**

Rozdział IV

Regulacje wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych w wybranych państwach Unii Europejskiej / 222

1. Francja / **223**
2. Niemcy / **229**
3. Łotwa / **235**
4. Podsumowanie / **238**

Rozdział V

Konsekwencje wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych / 241

1. Wymiana informacji o zobowiązaniach pieniężnych w kontekście prawa do prywatności / **241**
 - 1.1. Przesłanki uprawnionego dostępu do informacji o zobowiązaniach pieniężnych / **245**
 - 1.2. Gwarancje prawnej ochrony podmiotów, których dotyczy informacja / **253**
 - 1.2.1. Odpowiedzialność administracyjna / **253**
 - 1.2.2. Odpowiedzialność karna / **255**
 - 1.2.3. Odpowiedzialność cywilna / **257**
2. Wymiana informacji o zobowiązaniach pieniężnych w kontekście uczestników obrotu gospodarczego / **261**
 - 2.1. Sytuacja dłużnika rzetelnego / **262**
 - 2.2. Sytuacja dłużnika nierzetelnego / **267**
 - 2.3. Sytuacja wierzyciela / **270**

- 2.4. Funkcje rejestrów informacji o zobowiązaniach
pieniężnych / **278**
- 2.5. Znaczenie wymiany informacji o zobowiązaniach
pieniężnych dla pozostałych uczestników obrotu
gospodarczego / **282**
- 3. Podsumowanie / **285**

- Wnioski / **289**
- Bibliografia / **295**
- Wykaz aktów prawnych / **311**
- Wykaz orzeczeń / **317**
- Inne źródła / **321**

Wykaz skrótów

Akty prawne

- BDSG** Bundesdatenschutzgesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 14. Januar 2003 (BGBl I S. 66)
- dyrektywa 95/46/WE** dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281 z 23.11.1995, s. 31, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, Rozdz. 13, Tom 15, s. 355)
- dyrektywa 2006/48/WE** dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/48/WE z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, s. 1, z późn. zm.)
- dyrektywa 2006/49/WE** dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/49/WE z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zmieniająca dyrektywę 93/6/EWG (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, s. 201, z późn. zm.)
- dyrektywa 2008/48/WE** dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca

- dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. Urz. UE L 133 z 22.05.2008, s. 66, z późn. zm.)
- k.c.** ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.k.** ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k.w.** ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)
- Konstytucja RP** Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.)
- k.p.a.** ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.k.** ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.s.h.** ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- k.w.** ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.)
- KWG** Gesetz über das Kreditwesen in der Fassung der Bekanntmachung vom 9. September 1998 (BGBl. I S. 2776)
- o.p.** ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)

- p.p.s.a.** ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.)
- pr. bank.** ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1376 z późn. zm.)
- pr. tel.** ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 243 z późn. zm.)
- SolvV** Verordnung über die angemessene Eigenmittelausstattung von Instituten, Institutsgruppen und Finanzholding-Gruppen vom 14. Dezember 2006 (BGBl. I S. 2926)
- u.d.i.p.** ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 782)
- u.e.l.** ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 z późn. zm.)
- u.i.g.** ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 z późn. zm.)
- u.k.k.** ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715 z późn. zm.)
- u.o.d.o.** ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1182)
- u.o.i.f.** ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 94 z późn. zm.)
- u.o.i.n.** ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228)
- u.o.p.z.** ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny za-

	bronione pod groźbą kary (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 768 z późn. zm.)
u.p.e.a.	ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.)
u.s.d.g.	ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.)
ustawa o KRS	ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1203 z późn. zm.)
u.u.p.	ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 873)
u.w.r.	ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.)
ZPO	Zivilprozessordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 5. Dezember 2005 (BGBl. I S. 3202, 2006 I S. 431, 2007 S. 1781)

Czasopisma i wydawnictwa promulgacyjne

Dz. Urz. UE/WE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej / Wspólnot Europejskich
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze
LV	Latvijas Vēstnesis (litewski dziennik urzędowy)
Pr. Bank.	Prawo Bankowe
M. Praw.	Monitor Prawniczy
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSG	Orzecznictwo Sądów Gospodarczych
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNKW	Orzecznictwo Izby Karnej i Wojskowej Sądu Najwyższego

OSNP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Izba Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
OTK-ZU	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy
PiP	Państwo i Prawo
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego

Inne

CBOSA	Centralna Baza Orzeczeń i Informacji o Sprawach, dostępna pod adresem orzeczenia.nsa.gov.pl
GIODO	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

Wstęp

Informacja jest nośnikiem cywilizacji, dzięki niej ludzkość przecho-
wuje i przekazuje wiedzę o świecie, zabezpiecza treści konieczne dla
podtrzymania życia. Jak wskazuje się w literaturze, skłonność do poszu-
kiwania informacji oraz dostępu do niej jest wynikiem jednej z podsta-
wowych potrzeb człowieka – potrzeby poznania¹.

Tematyka niniejszego opracowania koncentruje się wokół zagad-
nień dotyczących wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych,
czyli informacji o zadłużeniach podmiotów prywatnych.

Problematyka informacji o zobowiązaniach pieniężnych wydaje
się szczególnie istotna m.in. z uwagi na relację pomiędzy autonomią
informacyjną dłużnika (wchodzącą w skład prawa do prywatności)
a koniecznością dbania o prawnie chroniony interes wierzyciela (czyli
o właściwe wykonanie zobowiązania pieniężnego).

Dotychczas kwestia prawnej regulacji informacji o zobowiązaniach
pieniężnych nie była przedmiotem kompleksowego opracowania
w polskiej literaturze prawniczej. Polskie opracowania dotyczą aspektów
ekonomicznych lub też wybiórczo odnoszą się do problemu informacji
gospodarczej czy kredytowej. W celu przedstawienia niektórych
aspektów analizowanych zagadnień odwołano się do orzeczeń krajo-
wych sądów powszechnych, sądów administracyjnych oraz TK i SN.

W pracy wykorzystano także literaturę w języku angielskim i nie-
mieckim dotyczącą przedmiotowego zagadnienia. Omawiana tematyka,
jakkolwiek obecna w życiu gospodarczym od przełomu XIX i XX w.
(USA), zaczęła interesować przedstawicieli nauk prawnych dopiero od
drugiej połowy wieku XX.

¹ T. Górzyńska, *Prawo do informacji i zasada jawności administracyjnej: orzecznictwo
Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego*,
Kraków 1999, s. 20.

Opracowanie składa się z pięciu rozdziałów. W rozdziale I dokonano próby zdefiniowania pojęcia informacji, jej cech oraz znaczenia w systemie prawnym. Przedstawiono pojęcie informacji o zobowiązaniach pieniężnych. Zasygnalizowano również znaczenie rejestrów przetwarzających informacje – na tym etapie przeanalizowano rolę rejestrów publicznych.

Rozdział II poświęcono podsystemowi informacji gospodarczej. Zauważono, że podsystem ten stanowi podstawę tytułowego systemu o zobowiązaniach pieniężnych. Przedstawiono także postulaty zmian obecnych regulacji.

W rozdziale III przeanalizowano problematykę informacji kredytowej. Wskazano, że dopuszczalność przekazywania tej informacji do instytucji prowadzących rejestry kredytowe stanowi wyjątek od zasady zachowania tajemnicy bankowej.

Rozdział IV pogładowo przedstawia wybrane modele przetwarzania informacji o zobowiązaniach pieniężnych w państwach obcych. Ograniczono się do omówienia trzech odmiennych modeli, pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej – Francji, Niemiec oraz Łotwy.

W rozdziale V podjęto próbę deskrypcji znaczenia wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych. Przedstawiono w nim kwestie związane z warunkami dostępu do omawianego rodzaju informacji oraz zagadnienia dotyczące odpowiedzialności podmiotów prowadzących rejestry informacyjne. W tym rozdziale opisane zostały także skutki wymiany informacji gospodarczej dla aktualnego i potencjalnego rzetelnego oraz nierzetelnego dłużnika, dla wierzyciela, jak też dla podmiotów pozostających poza systemem wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych.

W opracowaniu przedstawiono polski model przetwarzania informacji gospodarczych oraz kredytowych, system wymiany tych informacji, uczestniczące w nim podmioty oraz ich prawa i obowiązki. Ukazano również podobieństwa i różnice pomiędzy rejestrami prowadzonymi przez biura informacji gospodarczej a instytucjami utworzonymi na podstawie art. 105 ust. 4 pr. bank. oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje, wpływające na powstanie tytułowego systemu wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych. Z uwagi na przejrzystość rozważań pominięto natomiast kwestię transgranicznej wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych. Nie analizowano także problematyki związanej z udostępnianiem informacji przez podmioty, które otrzymały

te informacje z rejestrów informacyjnych, jak też dotyczącej odpowiedzialności związanej z tym procesem informacyjnym. Posłużono się metodą formalnodogmatyczną (analiza tytułowego systemu w drodze rozważania dotyczących go regulacji prawnych) z elementami metody prawnoporównawczej (rozważania zamieszczone w rozdziale IV).

Opracowanie jest zmienioną wersją rozprawy doktorskiej, obronionej z wyróżnieniem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego w lutym 2014 r. Szczególne podziękowania za życzliwość i za wszystkie uwagi kieruję w tym miejscu do promotora rozprawy – prof. dr. hab. Marka Wierzbowskiego. Na ostateczny kształt niniejszej książki wpływ miały także opinie recenzentów: prof. dr hab. Hanny Gronkiewicz-Waltz oraz prof. dr. hab. Czesława Martysza, którym również serdecznie dziękuję.

Rozdział I

Informacja

1. Pozaprawne pojęcie informacji

Na charakter niniejszego rozdziału należy spojrzeć w dwojaki sposób: z jednej strony wprowadza on i wyjaśnia jedno z podstawowych pojęć użytych w pracy, jakim jest informacja, z drugiej natomiast, stanowiąc informację o informacji, tworzy metainformację². Obszerność tych rozważań tłumaczyć należy potrzebą ukazania problemu na szerszej płaszczyźnie, z uwagi na interdyscyplinarność tytułowego zagadnienia.

Informacja to pojęcie wszechobecne, którego desygnaty towarzyszą człowiekowi na każdej płaszczyźnie – zarówno codzienności, jak też nauki, poczynając od kodu genetycznego, poprzez bodźce psychologiczne i wyszukiwarki internetowe, a skończywszy na ekonomii, socjologii czy etyce. Termin ten występuje od drugiej połowy XVI w. pod postacią łacińskiego *informatio* – objaśnienie, pojęcie; w języku polskim pojawił się w pierwszej połowie XIX w. za sprawą J. Słowackiego³.

Rozumienie powyższego terminu zależy przede wszystkim od przyjęcia jednej z perspektyw badawczych, znajdujących odzwierciedlenie w teoriach informacji⁴. Wśród głównych teorii informacji wyróżnia się: matematyczną (ilościową), semantyczną (jakościową) oraz pragmatyczną (ocenneściową).

² Jak podaje B. Stefanowicz, metainformacja opisuje zasoby informacyjne danego systemu informacyjnego, B. Stefanowicz, *Informacja*, Warszawa 2010, s. 53.

³ A. Bańkowski, *Etymologiczny słownik języka polskiego*, t. 1, A–K, Warszawa 2000, s. 547.

⁴ Teoria informacji (w szerszym znaczeniu) oznacza naukę zajmującą się wszechstronną analizą procesów przekazywania informacji za pomocą systemów znakowych w społeczeństwie oraz w zbiorowościach biologicznych – *Wielka encyklopedia PWN*, t. 12, Warszawa 2002, s. 129.

Twórcami ilościowej teorii informacji byli R. Hartley⁵, który po raz pierwszy użył terminu „informacja” w naukowym opracowaniu, oraz C.E. Shannon, który teorię tę rozwinął⁶. Podstawę ilościowej teorii informacji stanowi twierdzenie, że ilość informacji jest odwrotnie proporcjonalna do prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia, zaś miarą informacji jest entropia⁷. W teorii tej informację można zdefiniować jako poziom niepewności odbiorcy związanej z tym, co jest przekazywane⁸. Model ilościowej teorii informacji zawiera źródło informacji (nadawcę), tworzącego przekaz – w następnym etapie przekaz ten podlega przekształceniu w sygnał przez nadajnik, który to sygnał poprzez kanał transmisyjny jest dostarczony do odbiornika i tam odebrany wraz z szumem przez adresata; w tym jednakże podejściu pomijany jest aspekt zawartości informacyjnej kryjącej się w przekazie⁹.

Autorem jakościowej teorii informacji w nauce polskiej jest M. Mazur, który w 1970 r. zdefiniował informację jako transformację jednego komunikatu asocjacji informacyjnej w drugi komunikat tej asocjacji¹⁰. Powyższe pojęcie dotyczy jednak tylko procesów fizykalnych i nie ma zastosowania do procesów abstrakcyjnych, których badaniem zajmuje się np. ogólna teoria systemów złożonych¹¹. Z tej przyczyny J. Kossecki stworzył ogólną jakościową teorię informacji, „której pojęcia mogą być stosowane zarówno do analizy energomaterialnych jak

⁵ W 1928 r. opublikował on artykuł pt. *Transmission of Information*, Bell System Technical Journal 1928, vol. 7, no. 3, s. 535–563.

⁶ C.E. Shannon, *A Mathematical Theory of Communication*, Bell System Technical Journal 1948, vol. 27, no. 3–4.

⁷ P. Przybyłowicz, *Wstęp do teorii informacji i kodowania*, Centrum Modelowania Matematycznego SIGMA, 14 maja 2008 r., s. 4, http://www.cmmsigma.eu/download/mat_info/wstep_do_teorii_informacji.pdf (dostęp: 7 lipca 2011 r.).

⁸ *Ibidem*, s. 2. Autor wskazuje, że w takim przypadku informację stanowią tylko te symbole, które są nieokreślone w tym sensie, że odbiorca nie ma pewności, co dokładnie otrzyma. Jeśli bowiem wiemy, jaki symbol otrzymamy, to znaczy, że informację już posiadamy i niczego nowego się nie dowiemy.

⁹ J. Zych, *Informacja – dla człowieka czy przeciw człowiekowi?* (w:) D. Kowalski, M. Kwiatkowski, A. Zduniak (red.), *Edukacja dla bezpieczeństwa. Wybrane perspektywy*, Lublin–Poznań 2004, s. 104.

¹⁰ M. Mazur, *Jakościowa teoria informacji*, Warszawa 1970.

¹¹ N.P. Busolenko, W.W. Kałasznikow, I.N. Kowalenko, *Teoria systemów złożonych*, Warszawa 1979, za: J. Kossecki, *Relacja „prawda – fałsz” w ilościowej i jakościowej teorii informacji*, *The Peculiarity of Man* vol. 6, Warszawa–Kielce 2001, s. 349, http://ftp.autonom.edu.pl/publikacje/jozef_kossecki-relacja_prawda_falsz_w_ilosciowej_i_jakosciowej_teorii_informacji.pdf (dostęp: 5 maja 2013 r.).

i abstrakcyjnych obiektów i procesów”, zbudowanej na trzech pojęciach: obiekcie elementarnego, zbioru i relacji¹².

W stworzonej przez K. Szaniawskiego pragmatycznej teorii informacji pojęcie informacji jest natomiast zredukowane do problemu decyzji (stąd alternatywna nazwa tej teorii – teoria decyzji), zatem przez informację rozumie się uzyskanie odpowiedzi na pytanie na temat zbioru stanów rzeczy, od których zależą konsekwencje podjętych działań¹³.

Jak zauważa W. Nawrocki, pojawiają się opinie, że prawdopodobnie nie uda się sformułować jednolitej, uniwersalnej teorii informacji; może jednak powstać grupa niesprzecznych ze sobą kilku komplementarnych teorii informacji dotyczących różnych sfer rzeczywistości, ale ujętych w tej samej strukturze pojęciowej i operujących tym samym lub zbliżonym językiem¹⁴.

W literaturze nie osiągnięto również porozumienia w kwestii możliwości zdefiniowania omawianego pojęcia. Jak wskazuje W. Taras, pojęcie to należy do najbardziej spornych w nauce i stało się ogólną, szeroko stosowaną kategorią filozoficzną, tak jak pojęcie materii, czasu czy absolutu¹⁵. Część przedstawicieli nauki stoi na stanowisku, iż nie jest ono, jako pojęcie elementarne, w pełni definiowalne¹⁶. Odmienne poglądy, który należy podzielić, reprezentuje m.in. J. Petzel. Podkreśla on, że z punktu widzenia logiki wskazanie przykładów użycia słowa w wypowiedziach również jest definicją, tzw. definicją przez postulaty¹⁷. Należy także zgodzić się ze stanowiskiem, które do terminu informacji

¹² J. Kossecki, *Relacja...*, s. 349.

¹³ G. Lissowski, *Informacja* (w:) *Wielka encyklopedia PWN*, t. 12..., s. 126.

¹⁴ W. Nawrocki, *W poszukiwaniu istoty informacji* (w:) J.J. Jadacki (red.), *Analiza pojęcia informacji*, Warszawa 2003, s. 41.

¹⁵ W. Taras, *Pojęcie „informacja” jako narzędzie badania administracji publicznej*, Samorząd Terytorialny 2000, nr 12, s. 34–39.

¹⁶ D.T. Dziuba, *Analiza możliwości wyodrębnienia i diagnozowania sektora informacyjnego w gospodarce polskiej*, Warszawa 1998, s. 15. Również J. Unold podkreśla, że informacja jest pojęciem niedefiniowalnym w sensie normatywnym, a zarówno w ilościowej, jak i jakościowej teorii informacji podejmowane są próby sformułowania jej opisowej definicji, J. Unold, *System jakościowy a jakościowe ujęcie informacji*, Systemy Wspomagania Informacji 2004, Teoretyczne podstawy tworzenia SWO i strategię budowy e-biznesu, http://www.swo.ae.katowice.pl/_pdf/125.pdf (dostęp: 6 lipca 2011 r.).

¹⁷ J. Petzel, *Informatyka prawnicza. Zagadnienia teorii i praktyki*, Warszawa 1999, s. 35.

Beata Bińkowska-Artowicz – doktor nauk prawnych, asystent sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie, wpisana na listę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, autorka publikacji z zakresu prawa administracyjnego.

■ Książka jest jedynym na polskim rynku wydawniczym kompleksowym opracowaniem prawniczym dotyczącym systemu wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych – zarówno informacji kredytowej, jak i gospodarczej.

■ Monografia zawiera szczegółową analizę kompetencji, uprawnień i obowiązków podmiotów uczestniczących w systemie (dłużnika, wierzyciela, podmiotu zapytującego oraz podmiotów prowadzących rejestry informacyjne). Przedstawia porównanie systemu polskiego z trzema odmiennymi przykładami modeli wymiany informacji we Francji, Niemczech i na Łotwie. Autorka analizuje poszczególne aspekty prawne w oparciu o orzecznictwo Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego, sądów administracyjnych i powszechnych. Szczególnie interesujący dla czytelników będzie rozdział poświęcony konsekwencjom wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych.

■ Publikacja przeznaczona jest dla przedsiębiorców, pracowników firm pożyczkowych i windykacyjnych, biur informacji gospodarczej, Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz innych uczestników obrotu gospodarczego. Będzie przydatna także dla radców prawnych, adwokatów, sędziów sądów administracyjnych i powszechnych, komorników oraz pracowników naukowych specjalizujących się w prawie administracyjnym, gospodarczym i bankowym.

„Proces gromadzenia, przetwarzania i wymiany informacji gospodarczych, w tym informacji kredytowych, wywołuje istotne skutki gospodarcze i społeczne zarówno po stronie wierzyciela i dłużnika, jak i innych podmiotów (...). W monografii przedstawiono ten problem w sposób systematyczny i kompleksowy, z uwzględnieniem materialnoprawnych i proceduralnych aspektów gromadzenia i wymiany informacji o zobowiązaniach pieniężnych. Najistotniejsze problemy, w ujęciu normatywnym, dotyczą tworzenia bazy rzetelnych oraz nierzetelnych dłużników, granic ochrony sfery prywatności dłużnika oraz interesu prawnego wierzyciela”.

Prof. dr hab. Zbigniew Ojarski

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-264-3443-3

9 788326 434433

Cena 99 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326434433 M01P01